

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	14. mars 2013

SAK NR 020-2013

UTVIKLINGSPLAN OG IDÉFASEMANDAT OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS HF

Forslag til vedtak:

1. Det er etter styrets oppfatning i den fremlagte utviklingsplanen lagt et godt grunnlag for videreføring av arbeidet med utviklingen av Oslo universitetssykehus HF, herunder en videre utvikling av bygningsmassen. Styret gir sin tilslutning til at arbeidet videreføres i tråd med det som er skissert.
2. Styret vil påpeke at det fremlagte mandatet for idéfase beskriver en utvikling som er svært omfattende, med et innhold som omfatter byutvikling, utvikling relatert til Universitetet i Oslo og omfattende samferdselsrelaterte problemstillinger. Både planens omfang og tidshorisont er av en slik art at den må kunne sies å ligge på grensen av det som normalt vil være omfattet av en ordinær idéfase. Styret legger til grunn at realisering og videre utvikling av Oslo universitetssykehus HF uansett vil kreve en trinnvis prosess med flere enkeltprosjekter som må planlegges innenfor en helhetlig ramme og retning. Det forutsettes at idéfasemandater for enkeltprosjekter som foreslås på basis av dette arbeidet forelegges Helse Sør-Øst RHF før videre arbeid med slike prosjekter igangsettes, og at prosjektene tilpasses de økonomiske rammebetingelser.
3. Styret ber Oslo universitetssykehus HF i sitt videre arbeid nøye vurdere hvordan utviklingsplan og idéfasearbeidet skal avstemmes i forhold til arbeidet med enkeltprosjekter, slik at det sikres et godt fundament for den videre utvikling av helseforetaket.
4. Styret forutsetter at det iverksettes nødvendige tiltak ved Oslo universitetssykehus HF for å oppfylle bygningsmessige lovkrav og for å opprettholde en forsvarlig drift inntil den endelige utbyggingen er fullført.

Hamar, 6. mars 2013

Peder Olsen
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styret i Oslo universitetssykehus HF fattet 17.12.12, i sak 85/2012 *Bygg – Mandat idéfase for somatikk og psykisk helse* – følgende vedtak:

1. *"Styret vedtar oppstart av samlet idéfase for somatikk, psykisk helse og avhengighet i Oslo universitetssykehus.*
2. *Styret ber om å bli holdt løpende orientert."*

Saken ble oversendt Helse Sør-Øst RHF i brev datert 10.01.13. I oversendelsesbrevet står det bl.a.:

".....

Idéfasen vil berøre:

- *En Livsvitenskapssatsning for Oslo og Norge hvor godkjent reguleringsplan for Gaustadbekkedalen for bygging av et nytt senter for livsvitenskap i regi av Universitetet i Oslo legges til grunn*
- *Et samarbeidsprosjekt med Universitetet i Oslo om forskning, innovasjon og utdanning*
- *Et eller flere byutviklingsprosjekter for Oslo (både ved nybygg/ utvikling av nye områder, men også fordi store arealer potensielt vil kunne frigis til andre formål)*
- *En styrking av Oslo som kunnskapsby*
- *Et nytt Oslo universitetssykehus*
- *En endret måte å levere helsetjeneste der vi har mulighet til å vurdere oppgavefordelingen mellom aktørene i helsevesenet på nytt, inklusive ivaretagelse av konseptet Storbylegevakt som et samarbeid mellom Oslo kommune og Oslo universitetssykehus.*

Idéfasearbeidet bygger på tidligere utarbeidet utviklingsplan, Arealplan 2025, som ble behandlet av styret for Oslo universitetssykehus den 29.03.2012."

I brevet forespørres Helse Sør-Øst RHF også om å oppnevne en representant til styringsgruppen, hvor Oslo kommune og Universitetet i Oslo også er invitert inn. Foretaket vil også be Helse Sør-Øst RHF om deltagelse i prosjektgruppe(r) der dette er relevant, når disse etableres.

I henhold til fullmaktsmatrisen for bygginvesteringer som styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok i sak 016-2012, skal oppstart av idéfase for investeringsprosjekter over 500 MNOK godkjennes administrativt i Helse Sør-Øst RHF. Samtidig forutsetter fullmaktsmatrisen at utviklingsplaner blir lagt fram for styrebehandling i Helse Sør-Øst RHF.

I denne saken inviteres styret til å ta stilling til hvordan arbeidet med utviklingsplanen kan videreføres i et idéfasearbeid. Resultatet av idéfasearbeidet vil, sammen med utviklingsplanen for Oslo universitetssykehus HF, bli forelagt styret i Helse Sør-Øst RHF.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Bakgrunn

I sammendraget i styresak 85-2012 i Oslo universitetssykehus HF står det:

”Styret godkjente den 29.03.12 (sak 18/2012) at Arealutviklingsplan 2025 skulle danne grunnlaget for videre arbeid med utvikling av bygningsmassen i Oslo universitetssykehus og at en fag- og virksomhetsstrategi skulle utgjøre det faglige grunnlaget for planleggingsarbeidet i idéfasene for sykehusbyggene. Styret ba videre om en samlet plan for gjennomføring, og at man la særlig vekt på risikovurderinger knyttet til sikkerhet og kvalitet i pasientbehandlingen for hele gjennomføringsperioden.

I perioden fra mai og frem til dags dato har Oslo universitetssykehus utviklet en overordnet strategi for sykehuset. Samtidig har det blitt utført en infrastrukturkartlegging på Ullevål som belyser de økonomiske og tidsmessige utfordringene ved å utvikle et nytt klinikkbygg i umiddelbar tilknytning til dagens sentralområde. Den viser at klargjøring av aktuell tomt for riving av dagens bygg vil ta 5-7 år og koste nær 2 milliarder, samtidig som risiko for ubehagelige konsekvenser i forhold til pågående pasientbehandling i nabobygg vurderes som høy.

Det har også vært utført en mulighetsstudie for lokalisering av et komplett Oslo universitetssykehus i området Gaustad- Blindern, noe som ser ut til å være mulig dersom Ringveien legges i tunnel.

Det er nå snart fire år siden Oslo universitetssykehus fusjonerte. Erfaringene fra denne perioden viser at det fortsatt er svært krevende å legge til rette for sammenhengende og god pasientbehandling på tvers av flere lokalisasjoner.

Det legges derfor frem for styret et forslag om en felles idéfase for hele Oslo universitetssykehus. Idéfasen skal belyse om det er mulig å samle hele Oslo universitetssykehus på en felles lokalisasjon (Scenario 1) eller om det er nødvendig eller ønskelig å benytte to områder langs Gaustad-Blindern-Ullevål-aksen. Idéfasen skal også vurdere alternativ utforming og lokalisering dersom Oslo universitetssykehus endrer sin virksomhet basert på sykehusets overordnede strategi. Det kan åpne for et mer kompakt, spesialisert sykehus med mindre arealbehov, men med større behov for å arbeide i nettverk med andre deler av helsetjenesten.

Idéfasen skal også estimere kostnadene ved å fortsette drift i dagens bygningsmasse (nullalternativet), og mulige gevinster ved avhending av frigjort tomteareal slik at dette kan tas med i den samlede vurdering av samfunnsmessig nytte av de foreslåtte tiltak.

Prosjektet har fått arbeidstittelen ”Campus Oslo” og må settes inn i en større og bredere sammenheng. Potensialet for verdiskaping innen pasientbehandling, utdanning, forskning og innovasjon ved å la Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus vokse seg sammen er betydelige og peker utover både byen og landets perspektiv. Samtidig er det et utviklingsperspektiv for Oslo og omliggende kommuner når det gjelder utnytting av frigjort areal. Det samlede verdipotensial vurderes dermed som stort, men det kan bare realiseres gjennom nært samarbeid med andre aktører i og utenfor helsevesenet.”

Alternative løsninger

Oslo universitetssykehus HF har utarbeidet et mandat for idéfasen, som følger som vedlegg til denne styresaken. I mandatet inngår følgende elementer:

- Bakgrunn
- Mål, rammer og forutsetninger for idéfasen
- Identifisering av alternative løsninger
- Rammer for planlegging og gjennomføring av prosjektet
- Leveranse
- Organisering

Idéfasen skal i henhold til Helsedirektoratets *Veileder for tidligfaseplanelegging i sykehusprosjekter* presisere behovet og identifisere mulige løsningsalternativer. Dette omfatter både virksomhetsmessige løsninger og byggeløsninger (investeringsprosjekter). Idéfasedokumentene skal danne underlag for beslutning om videre utredning. Idéfasene skal avklare hvilke alternative prosjekt som er "liv laga". At et prosjekt er "liv laga" innebærer at det er:

- **Relevant.** Oppfyller de overordnede målene som gjelder for helseforetaket.
- **Gjennomførbart.** Kan gjennomføres innenfor helseforetakets finansielle handlingsrom.
- **Levedyktig.** Helseforetakets økonomiske bæreevne kan opprettholdes gjennom prosjektets levetid.

Dette krever at ulike alternativer identifiseres og utredes på et overordnet nivå, og at alternativene vurderes ut fra omforente forutsetninger om behov, mål, ambisjonsnivå, kapasitet og økonomi.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Oslo universitetssykehus HF har lagt fram et mandat for en samlet idéfase for utviklingen av foretakets bygningsmasse.

Det er administrerende direktørs oppfatning at det er utført et omfattende og godt arbeid ved Oslo universitetssykehus HF som på en god måte har bidratt til å gi retning for den videre utviklingen av både foretakets virksomhet og bygningsmassen. Administrerende direktør vil påpeke at det fremlagte mandatet for idéfase beskriver en utvikling som er svært omfattende, med et innhold som omfatter byutvikling, utvikling relatert til Universitetet i Oslo og omfattende samferdselsrelaterte problemstillinger. Både planens omfang og tidshorison er av en slik art at den må kunne sies å ligge på grensen av det som normalt vil være omfattet av en ordinær idéfase. Det er derfor nødvendig at Oslo universitetssykehus HF i sitt videre idéfasearbeid nøye vurderer hvordan utviklingsplanen skal avstemmes ift arbeidet med idéfaser for enkeltprosjekter, slik at det sikres et godt fundament for den videre utviklingen av Oslo universitetssykehus HF. Dette arbeidet må gis tilstrekkelig tid slik at nødvendig kvalitet sikres.

Det skal arbeides videre med de virksomhetsmessige forutsetningene, blant annet i forhold til de private tjenesteleverandørene. Disse forutsettes trukket aktivt inn i det videre arbeidet. Det er spesielt viktig at Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus inngår som likeverdige parter i forhold til Oslo universitetssykehus HF i utviklingen av lokalsykehusfunksjonene i Oslo.

I den videre prosessen forutsetter administrerende direktør at enkeltprosjektene blir avgrenset og vurdert i forhold til utviklingsplanen/idéfasearbeidet og til hverandre, slik at omfang og videre framdrift av de ulike tiltakene kan prioriteres og besluttes innenfor foretakets økonomiske bæreevne og foretaksgruppens finansielle handlingsrom.

Avgrensede enkeltprosjekter forutsettes utredet videre i henhold til helsedirektoratets *Veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter*, og behandlet i henhold til gjeldende fullmaktsstruktur.

Administrerende direktør legger til grunn at øvrige tiltak, herunder de tiltakene som inngår i lukkingen av avvik knyttet til pålegg fra tilsynsmyndigheter, også beskrives i det videre arbeidet. Disse tiltakene må sees i sammenheng med nullalternativets funksjon som utsettelsesalternativ.

Det legges opp til styrebehandling i Helse Sør-Øst RHF av resultatet av idéfasearbeidet og utviklingsplanen.

Erfaringen med deltakelse fra det regionale nivået i tilsvarende prosesser, inkl. forrige fase i utviklingsplanen ved foretaket tilsier at slik deltakelse er hensiktsmessig.

Trykte vedlegg:

- Styresak 85/2012 i Oslo universitetssykehus HF – Idéfasemandat Oslo universitetssykehus, med protokoll
- Mandat for idéfase Campus Oslo - Somatikk, psykisk helse og avhengighet, Oslo universitetssykehus HF. Versjon 1.2, 04.01.13

Utrykte vedlegg:

- Styresak 18/2012 i Oslo universitetssykehus HF – Arealutviklingsplan 2025
- Arealutviklingsplan 2025, Oslo universitetssykehus HF, desember 2011.